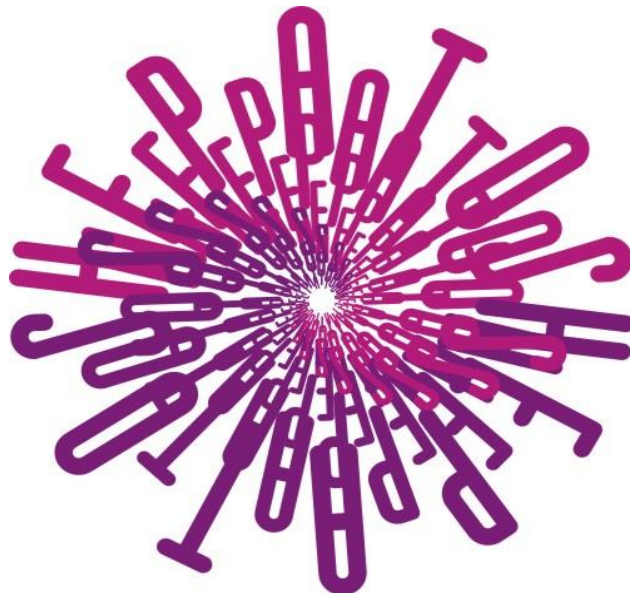

Godišnji izvještaj
Hrvatsko društvo za bolesti jetre
„Hepatos“ za 2019. godinu

Hepatos

Hrvatsko društvo
za bolesti jetre

Hrvatsko društvo za bolesti jetre „Hepatos“

Zaposlenih:

2

Hepatos tim

Tatjana Reić

Ana Višić

Dodatne informacije o društvu

Hepatos

Doverska 29

21000 Split

Tel. +385 (0)21 45 99 88

Besplatni info telefon 0800 400 405

e-mail: hepatos@hepatos.hr

web stranica: www.hepatos.hr

facebook stranica: [Hrvatsko društvo za bolesti jetre „Hepatos“](#)

SADRŽAJ

Uvodna riječ Izvršnog tima

Postignuti rezultati

Uvodna riječ

Za nama je 19 godina predanog rada koje su Hepatos doveli do pozicije neupitnog lidera među organizacijama civilnog društva u zagovaranju ne samo prava osoba oboljelih od virusnih hepatitisa već i ostalih bolesti jetre. Daljnjim radom nastojat ćemo opravdati povjerenje svih Vas, a za sada vam podnosimo naše godišnje izvješće za 2019. godinu.

Među najvažnijim događajima iz 2019. godine izdvajamo:

- održavanje dvodnevnog Okruglog stola / Stručnog sastanka s političkim ciljem pod nazivom „**Fokus na tihe epidemije jetre: virusni hepatitis i masna jetra**“ kojem je svrha bila unaprijediti planirane aktivnosti u nadolazećem razdoblju kako bi se postigli ambiciozni ciljevi eliminacije virusnog hepatitisa te sagledavanje postojećeg stanja u skrbi oboljelih od NAFLD-NASH, tj. masne jetre u Hrvatskoj i Europi. Sastanak se održao 21.-22. svibnja 2019. u Hotelu Dubrovnik u Zagrebu pod pokroviteljstvom predsjednice Republike Hrvatske gđe. Grabar-Kitarović te Ministarstva zdravstva
- rad našeg **Mobilnog InfoHep Centra**, medicinskog vozila koje je opremljeno za pružanje zdravstvenih usluga na terenu. Njegovim radom, a u suradnji sa stručnjacima regionalnih Zavoda za Javno Zdravstvo i bolničkih centara diljem Republike Hrvatske, po prvi put kompletna i izvrsna usluga (povjerljivo i anonimno savjetovanje i testiranje, pretraga jetre elastografijom- uređajem Fibrosken 530 te zakazivanje termina kod liječnika specijaliste) dovodi se na teren korisnicima.

Također se ponosimo što se program **Spring European testing week**, kojem smo kao član European Liver Patients' Association (ELPA) jedan od inicijatora, ponovno održavao u većini europskih gradova a ove godine smo organizirali i prvu javnu akciju za masnu jetru u Hrvatskoj povodom **Svjetskog dana nealkoholne masne bolesti jetre -12.06.**

SAVJETOVALIŠTE

Naše savjetovalište nalazi se na adresi Fra Bonina 11 u Splitu gdje liječnici KBC Split i Nastavnog zavoda za javno zdravstvo SDŽ pružaju usluge savjetovanja, anonimnog i besplatnog hepatitis i HIV testiranja sa testovima na slinu kao i preglede jetre uređajem Fibrosken 530k. Tijekom 2019. Godine u Savjetovalište se javilo više od 247 osoba.

POSTIGNUTI REZULTATI U 2019. GODINI

Tijekom 2019. Godine Hrvatsko društvo za bolesti jetre „Hepatos“ je:

- pružilo usluge pregleda ili savjetovanja:
 - 247 osoba u Savjetovalištu
 - 450 osoba Mobilnim InfoHep Centrom

- sudjelovalo u predavanjima učenicima iz 3 srednje škole u Splitu tijekom kojih su 118 učenika iz 9 razreda kao i osoblje škole informirani i educirani o virusnim hepatitisima.
- objavilo brošuru s najnovijim informacijama o mogućnostima liječenja namijenjenu osobama s rizičnim ponašanjem kako bi smo što bolje informirali korisnike tijekom javnozdravstvenih akcija.
- permanentno bilo prisutno u medijima s ciljem informiranja i educiranja šire zajednice te smo u 2019 imali:
 - 47 medijska istupa
 - 42 vijesti aktivnostima i novostima iz društva i prevedenim vijestima iz svijeta na našoj web stranici ww.hepatos.hr
 - 91 obavijesti na našim društvenim mrežama

- revidiralo informacije o virusnim hepatitisima koje su objavljene na web stranicama Društva www.hepatos.hr i time je oboljelima i zainteresiranim građanima omogućen bolji i jednostavniji pristup informacijama.
 - web stranica je u prošloj godini posjećena **63.258 puta**
 - kampanje povodom najave Spring European testing week, obilježavanja Svjetskog hepatitis dana te European testing weeka na društvenim mrežama, posebice na Facebooku, vidjelo je **84.848 korisnika**

Također bi voljeli istaknuti :

- 27.10. 2019 u Hrvatskom narodnom kazalištu u Splitu premijerno je prikazan biografski film „**Ivanova Igra**“. Ideja za ovaj film potekla od Hepatosa a tema mu je život Ivana Gudelj-a - prvog Hrvatskog hepatitis ambasadora, poznatog nogometaša Hajduka koji je zbog hepatitisa B morao u 26. godini prekinuti nogometnu karijeru.
- Mobilni InfoHep Centar Društva Hepatos kao primjer dobre prakse naveden je na prvom mjestu u brošuri **ACHIEVE- Stories to inspire.**

OKRUGLI STOL / STRUČNI SASTANAK S POLITIČKIM CILJEM „FOKUS NA TIHE EPIDEMIJE JETRE: VIRUSNI HEPATITISI I MASNA JETRA”

Stručni sastanak pod nazivom „Fokus na tihe epidemije jetre: virusni hepatitisi i masna jetra” održan je u Zagrebu 21. i 22. svibnja, u organizaciji Hrvatskog društva za bolesti jetre “Hepatos”.

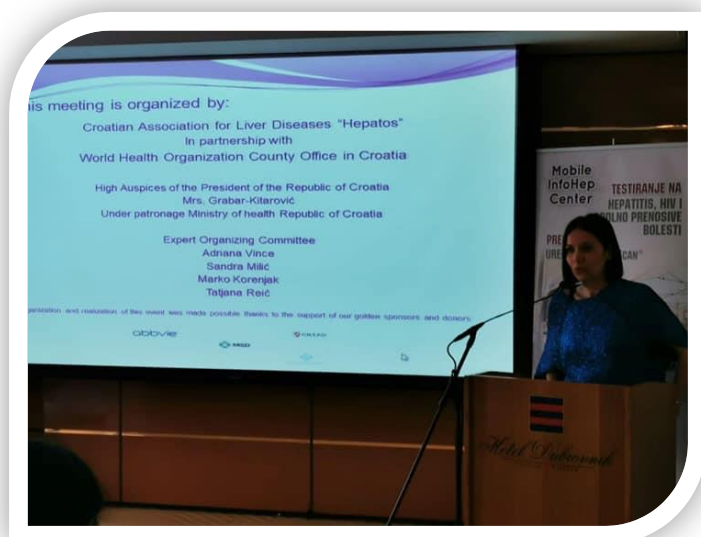
Tijekom dva dana trajanja, sastanak je na jednom mjestu okupio eminentne govornike i ugledne međunarodne goste, poput Massima Colomba (EASL - Međunarodna zaklada za bolesti jetre), Antonsa Mozalevskisa, predstavnika Svjetske zdravstvene organizacije, brojnih predstavnika Europskog udruženja pacijenata s bolestima jetre (ELPA), Odbora za prevenciju virusnih hepatitisa, kao i goste iz šire regije (Slovenija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Srbija, Makedonija, Kosovo, Albanija) te lokalne stručnjake, usko vezane uz područje liječenja bolesti jetre.

Sastanak je poslužio kao izvrsna prilika za javnu diskusiju o trenutnom stanju i najsuvremenijim metodama prevencije i liječenja dviju „tihih ubojica“ jetre, pa

je tako bio podijeljen na dva tematska dana:

Dan 1: „Eliminacija hepatitisa: održivo financiranje - kako ga osigurati“

Dan 2: „U fokusu NAFLD - NASH: masna jetra - tiha epidemija“

Svrha sastanka bila je unaprijediti planirane aktivnosti u nadolazećem razdoblju, uoči predsjedanja Hrvatske

Europskom unijom, a s ciljem dostizanja ambicioznih ciljeva eliminacije virusnog hepatitisa, koje je postavila Svjetska zdravstvena organizacija te sagledavanja postojećeg stanja u skrbi oboljelih od hepatitisa i NAFLD-NASH, tj. masne jetre u Hrvatskoj i Europi.

Stručni sastanak, održan pod pokroviteljstvom predsjednice Republike Hrvatske, Kolinde Grabar-Kitarović, te Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske, po prvi put je u ovakvom obliku organiziran na našim prostorima. Unatoč tome, Hrvatska je do sada jasno pokazala da može biti predvodnica u ovom dijelu Europe u eliminaciji virusnih hepatitisa što je potvrđeno i izradom

Nacionalnog akcijskog plana za prevenciju i kontrolu virusnih hepatitisa 2019.-2030.

Na samome početku prvoga dana sastanka, okupljene su pozdravile predsjednica Društva „Hepatos“, Tatjana Reić, te Dubravka Šuica, zastupnica u Europskom parlamentu, koja je u pozdravnoj video poruci naglasila važnost “eliminacije kroničnih zaraznih i nezaraznih bolesti kao dijela kontinuirane brige za zdravlje stanovništva“. Nakon uvodnog dijela, stručni dio otvorio je Massimo Colombo, koji je predstavio potencijalni put ka eliminaciji hepatitisa C, a na njega se nadovezao Anton Mozalevskis, predstavnik Europskog regionalnog ureda Svjetske zdravstvene organizacije, koji je u svom izvještaju o napredovanju u provođenju strategije SZO-a pozdravio inicijativu iz 2016., kojom je hepatitis prepoznat kao javna zdravstvena prijetnja, najavio je i da će cjelokupni izvještaj biti predstavljen regionalnom uredu u rujnu 2019. Gospodin Mozalevskis također je istaknuo:

„Dok je regija velikim dijelom na tragu nekoliko ključnih intervencija za eliminaciju

hepatitisa, poput imunizacije hepatitisa B ili povećane sigurnosti injektiranja i krvnih pripravaka, mnogo je truda još potrebno kako bi se unaprijedili segmenti poput testiranja, dijagnoze i liječenja, čime bi se osigurao opipljiv uspjeh u vidu pristupa populacijama s najvećim rizikom, poput konzumatora droge ili zatvorenika.“

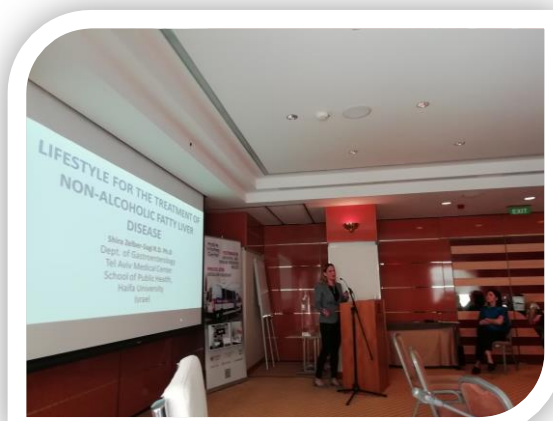
Perspektivu s financijskog aspekta liječenja hepatitisa C, ponudio je i Daniel Lavanchy, počasni član Odbora za prevenciju virusnih hepatitisa i bivši član Svjetske zdravstvene organizacije, koji je naglasio:

„Inovativni mehanizmi financiranja mogli bi imati ključnu ulogu u borbi protiv virusnog hepatitisa u zemljama niskog ili srednjeg standarda. Povoljan stav razvija se među pružateljima financijskih resursa, poput zaklada ili financijskih institucija, koji ih motivira da se uključe u financiranje zdravstva. Spomenute organizacije imaju visoku razinu razumijevanja o uporabi takvih inovativnih mehanizama financiranja, koji bi pružili podršku javnom zdravstvu i liječenju hepatitisa C.“

Nakon toga, preostali uvaženi stručnjaci prezentirali su rezultate trenutnog stanja iz prakse, podijelili svoja znanja i savjete za daljnje korake kako bi uspješan model virusnih hepatitisa mogli preslikati i na podizanje svijesti o opasnostima i izazovima u rješavanju problema masne jetre.

Drugog dana fokus sastanka je bio na masnoj jetri, „tihoj epidemiji“ od koje, po riječima doc. dr. sc. Ivane Mikolašević, gastroenterologinje iz KBC-a Rijeka “Procjenjuju se da od nealkoholne masne bolesti jetre danas boluje jedna trećina populacije. Bolest nastaje kod ljudi koji ne konzumiraju alkohol te nastaje kao posljedica ‘modernog načina života’, a vrlo ju je važno prepoznati i liječiti jer je ona rastući uzrok karcinoma jetre, kao i ciroze jetre”. Ovaj najbrže rastući poremećaj jetre u Europi, uz NASH, često se smatra standardnim uvjetom života. Sadašnja istraživanja sugeriraju da su prekomjerna tjelesna težina ili pretili metabolički sindromi kao što su dijabetes tipa 2 i hipertenzija su uobičajena stanja u pacijenata pod utjecajem NAFLD no njihova učestalost čest su razlog zanemarenosti i neliječenja.

Kako bi se na najbolji način pripremili te što bolje informirali širu javnost o ovim „tihim epidemijama“ uoči hrvatskog predsjedanja Europskom unijom, Hepatos je ovim okupljanjem u pravom svijetlu prikazao trenutnu situaciju problema bolesti jetre, dugogodišnje napore u Republici Hrvatskoj za boljitak pacijenata s bolestima jetre, poglavito virusnih hepatitisa te pomogao u utvrđivanju dosadašnjih postignuća i izazova masne jetre, što i kako poduzeti te u kom pravcu djelovati u budućnosti.

MOBILNI INFOHEP CENTAR:

27.02.2019.

Članovi Mobilnog InfoHep Centra, potpomogli su Edukaciji/interaktivnoj radionici koju je organizirao Hepatos Zagreb pod nazivom **“Pronađimo „nestale“, u KBC Sestre milosrdnice, Klinici za psihijatriju – Centar za ovisnost, u Zagrebu, sudjelujući u javnozdravstvenoj akciji tijekom koje smo zainteresiranima, s timom liječnika Klinike za unutarnje bolesti i Klinike za psihijatriju nudili mogućnost pregleda jetre transienom elastografijom. Budući da KBC Sestre milosrdnice ne posjeduje elastograf (FibroScan) a na pregled istim u drugim ustanovama čeka se i do tri (3) mjeseca, ovom “link to care” aktivnošću direktno smo pomogli ubrzanju početka liječenja i mikroeliminaciji kod korisnika Centra za ovisnost.**

21.03.2019

Početak proljeća 2019. Hrvatsko društvo za bolesti jetre Hepatos u suradnji s liječnicama NZJZ SDŽ i KBC Split:

- Magdom Pletikosa Pavić, dr.med., spec. epidemiologije i
- prim prof. dr Boris Lukšić, predstojnik Klinike za infektologiju KBC-a Split obilježilo je tradicionalnim posjetom štitičenicima **Zajednice Papa Ivan XXIII.**

Ovom akcijom štitičenicima "Zajednice Papa Ivan XXIII" u Orahu i Prologu pružene su usluge dostupne u

Mobilnom InfoHep Centru; testiranje brzim testovima na hepatitis C I HIV te pregled jetre elastrografijom uređajem FibroScan 530 COMPACT, uz motivacijsko-savjetodavni razgovor sa liječnicima.

2-7.05.2019

Povodom obilježavanja blagdana sv. Dujma-Dana Grada Splita Mobilni InfoHep Centar se pridružio javnozdravstvenoj akciji "**Dani zdravlja na Higijenskom**".

U suradnji s liječnicama NZJZ SDŽ :

- Magdom Pletikosa Pavić, dr.med., spec. epidemiologije i

- mr. sc. Dianom Nonković, dr. med., spec. epidemiologije,

građanima Splita pružene su usluge dostupne u Mobilnom InfoHep Centru; testiranje brzim testovima na hepatitis C I HIV te pregled jetre elastrografijom uređajem FibroScan 530 COMPACT, uz motivacijsko-savjetodavni razgovor sa liječnicima.

17.-24.05.2019

Nakon uspješno održanog pilot programa Proljetnog Evropskog tjedna testiranja u 2018. od 17. do 24. svibnja 2019. održao se **Proljetni Evropski tjedan testiranja 2019** na koji se prijavilo više od 130 organizacija koje provodile aktivnosti diljem Europe!

spring
17-24
MAY 2019
EUROPEAN
HEPATITIS-HIV
TESTING
WEEK
TEST.TREAT.PREVENT.
www.testingweek.eu

Društvo Hepatos, koje je kao dio European Liver Patients' Association jedan od inicijatora ovog događaja, tijekom ovog tjedna su s Mobilnim InfoHep centrom sudjelovali u raznim javnozdravstvenim akcijama, medijskim istupima te organiziranim događajima po cijeloj RH i tako doprinijeli cilju Eliminacije virusnih hepatitisa

Ovom prilikom Predsjednica Društva Hepatos Tatjana Reić, koja ujedno predsjedava ACHIEVE koalicijom, objavila je video poruku koju možete vidjeti

na <http://achievehepatitiselimination.eu/news/>

Tijekom ovog razdoblja sudjelovali smo u akcijama:

19.05.2019.

U suradnji s doc.dr.sc. Lucijom Virović -Jukić iz

KBC Sestre Milosrdnice, Zagreb, su štičenicima terapijske zajednice **Moji dani u Đurmancu** pružene usluge dostupne u Mobilnom InfoHep Centru; testiranje brzim testovima na hepatitis C i HIV te pregled jetre elastografijom uređajem FibroScan 530 COMPACT, uz motivacijsko-savjetodavni razgovor sa liječnicom.

20.05.2019

U suradnji s doc.dr.sc. Lucijom Virović -Jukić organizirana je javnozdravstvena akcija u **KBC Sestre milosrdnice, na Klinici za unutarnje bolesti** gdje smo korisnicima pružili usluge dostupne u Mobilnom InfoHep Centru; testiranje brzim testovima na hepatitis C i HIV te pregled jetre elastografijom uređajem FibroScan 530 COMPACT, uz motivacijsko-savjetodavni razgovor sa liječnicom.

25.05.2019

Članovi Društva Hepatos sudjelovali su na **Danima Volontera** u splitskom Đardinu gdje smo posjetiocima prikazali naš Mobilni InfoHep Centar . U suradnji s Nastavnim Zavodom za javno zdravstvo SDŽ ponudili smo testiranja na hepatitis i HIV. Na

Danima volonterskog rada sudjelovale su udruge i javne institucije na ukupno 20 štandova.

28.05.2019

Aktivisti Hrvatskog društva za bolesti jetre Hepatos tradicionalno su organizirali javno zdravstvenu akciju Mobilnog InfoHep Centra **kod splitskih veterana ratnih postrojbi.**

U sastavu InfoHep centra :

- prof.dr.sc. Borisom Lukšićem, predstojnikom klinike za infektologiju KBC Split,
- mr. sc. Dianom Nonković, dr. med., spec. epidemiologije, NZJZ SDŽ te
- Magdom Pletikosa Pavić, dr.med., spec. epidemiologije NZJZ SDŽ
- dr.med Majda Gotovac spec.epidmiologije,
- dr.med Branka Medvidović spec. epidemiologije

ponuđene su usluge dostupne u Mobilnom InfoHep Centru; testiranje brzim testovima na hepatitis C i HIV, te pregled jetre elastografijom uređajem Fibroscan 530 compact uz motivacijsko-savjetodavni razgovor sa liječnicima i kao dodatni pregledi razine kolesterola i šećera u krvi

U akciji su sudjelovali pripadnici Hrvatskog društva logoraša, Udruga veterana 4,114 i 141. brigade, HOS-a, pripadnici BATT-a te Hrvatskog časničkog zbora.

12.06.2019

Članovi Hrvatskog društva za bolesti jetre Hepatos u suradnji s Zavodom za gastroenterologiju KBC Rijeka (Doc. dr.sc. Ivana Mikolašević dr. med) **na Jadranskom trgu u Rijeci** se planiranom javnozdravstvenom akcijom pridružilo ovogodišnjoj globalnoj inicijativi za podizanje svjesnosti o nealkoholnoj masnoj bolesti jetre (eng. Non Alcoholic Fatty Liver Disease – NAFLD)

Procjenjuje se da danas skoro svaki treći stanovnik ima NAFLD koji će za 10 godina

biti glavni uzrok ciroze jetre i karcinoma jetre te s pravom možemo reći da se radi o tihoj epidemiji 21.stoljeća.

Nažalost, o ovoj zdravstvenoj temi premalo se govori u javnosti pa za sada nema podataka o tome koliko je hrvatskih građana zahvaćeno te koliko breme hrvatskom zdravstvu u budućnosti ova bolest može predstavljati.

26.06.2019

Ovogodišnjem obilježavanju Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama pridružili su se i članovi Hrvatskog

Društva za bolesti jetre Hepatos koji su zatvorenicima **u Zatvoru u Splitu** ponudili usluge dostupne u Mobilnom InfoHep Centru; testiranje brzim testovima na hepatitis C i HIV, te pregled jetre elastrografijom uređajem Fibrosan 530 compact uz motivacijsko-savjetodavni razgovor sa liječnicima.

Rezolucijom 42/112 od 7. prosinca 1987. godine, Glavna skupština UN-a proglasila je 26. Lipnja- Međunarodni dan borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama kako bi izrazila svoju odlučnost u postizanju cilja- globalnog društva bez zlouporabe droga.

Ova javnozdravstvena akcija održala se u organizaciji Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga Splitsko-dalmatinske županije, Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije te Hrvatskog Društva za bolesti jetre Hepatos.

12.-13.07.2019

Zajedničkom javnozdravstvenom akcijom Hrvatskog društva za bolesti jetre Hepatos i NZJZ SDŽ popraćen je i ovogodišnji **Ultra Europe festival glazbe.**

Svim zainteresiranim posjetiteljima unutar medicinskog vozila Mobilnog InfoHep centra na lokaciji Ultra Europe Music festivala bilo je omogućeno besplatno i

anonimno testiranje na HIV i HCV obrisom sluznice usne šupljine, kojeg su provodile epidemiologinje Zavoda dr. Diana Nonković i dr. Magda Pletikosa.

Kako je i najavljeno, zbog vremenskih uvjeta a i bolje pristupačnosti, ove godine tijekom festivala 12. i 13. 07.2019 u vremenu od 14 do 22 sata bilo je omogućeno i besplatno i anonimno testiranje na HIV i HCV u prostoru InfoHep centra na adresi Fra Bonina 11, Split.

24.-28.11.2019

Tijekom **Europskog tjedna testiranja** (24.11.-30.11.) Mobilni InfoHep Centar svoje je usluge pružao korisnicima na **sjevero-istoku Hrvatske**.

Tijekom akcije pružili smo usluge Mobilnog InfoHep Centra:

25.11. veteranima grada Vukovara

26.11. štitičenicima terapijske zajednice Neovisnost u Vrbici

27.11. štitičenicima terapijske zajednice Susret - Ivanovac.

28.11. veteranima 144. brigade -Sesvete

Akcije su organizirane u suradnji s Udrugom branitelja i stradalnika Hrvatske - Vukovar, Udruge veterana 144. brigade, liječnica ZZJZ VSŽ dr. Krešić i dr. Topolovec te dr. Bunjevac iz OB Vukovar; dr. Virović-Jukić, i dr. Stojavljević, Referentnog centra za oštećenje jetre ksenobioticima KBC-a Sestre milosrdnice, Nastavnog zavoda za javno zdravstvo "A. Štampar"; prof. prim. dr. sc. Ljiljanom Perić, predstojnicom Klinike za infektologiju – KBC Osijek; OB Slavonski Brod dr. Čabraja.

05.12.2019

Mobilni InfoHep Centar ponudio je svoje usluge štíćenicima četiri terapijske kuće zajednice Pape Ivana XXIII: Veliki Prolog, Gornji Orah, Zasiok te Borovci.

Tim Mobilnog InfoHep Centra :

- prof.dr.sc. Boris Lukšić,
predstojnikom klinike za
infektologiju KBC

Split,

- Magda Pletikosa Pavić,
dr.med., spec.

epidemiologije NZJZ

SDŽ

ponudio je usluge
dostupne u Mobilnom
InfoHep Centru;

testiranje brzim testovima na hepatitis C i HIV, te pregled jetre elastografijom uređajem Fibroscan 530 compact uz motivacijsko-savjetodavni razgovor sa liječnicima

SVJETSKI DAN HEPATITISA 2019

Za Svjetski dan hepatitisa 2019, Svjetska Zdravstvena Organizacija (SZO) se usredotočila na potrebu povećanog financiranja za prevenciju hepatitisa, usluga testiranja, liječenja i skrbi u kontekstu univerzalnog zdravstvenog pokríća (UHC) s sloganom "Uložite u eliminaciju virusnih hepatitisa".

Hrvatsko društvo za bolesti jetre HEPATOS, provođenjem nacionalne kampanje već šesnaestu godinu za redom obilježilo je Svjetski dan hepatitisa eng. World Hepatitis Day (WHD)* koji se u cijelom svijetu, pa tako i u Republici Hrvatskoj, od 2011. godine obilježava 28 srpnja te ujedinjuje svjetsku hepatitis zajednicu kako bi pro aktivno djelovala utječući na stvarne promjene u svojim lokalnim sredinama.

Društvo Hepatos je i ove godine dio svoje nacionalne kampanje posvetilo osvještavanju hrvatske javnosti o problemima virusnih hepatitisa a tijekom srpnja 2019 radili smo na podizanju svijesti zdravstvenih djelatnika, osoba koje pripadaju rizičnim skupinama te opće populacije.

- o od 01.srpnja provodili smo **nacionalnu kampanju** oglašavanjem u zdravstvenim ustanovama (domovima zdravlja, zavodima za javno zdravstvo, bolnicama i drugim medicinskim ustanovama) širom RH te u sredstvima

- javnog prijevoza u 5 gradova Republike Hrvatske (Dubrovnik, Split, Zadar, Zagreb, Osijek)
- o kao i kampanja na društvenim mrežama gdje smo objavljivali aktivnosti vezane uz nacionalnu kampanju te ih je u prvoj polovici srpnja vidjelo čak 18.770 osoba
- o 12. srpnja: InfoHep Centar tijekom **ULTRA Europe festivala u Splitu** promovirao je WHD i nudio besplatno/anonimno testiranje na HCV i HIV te savjetovanje. Kako bi što više podigli svijest javnosti i educirali opću populaciju s posebnim naglaskom na mlade, naše jedinstveno medicinsko vozilo imalo je priliku vidjeti 120.000 sudionika Ultra Europe music festivala te tom prilikom saznati o važnosti testiranja
- o 12. srpnja: suorganizacija stručnog Simpozija povodom WHD na Infektološkoj klinici „Dr. Fran Mihaljević“ u Zagrebu tijekom kojeg su članovi Mobilnog IHC održali predavanje
- o 19. srpnja: u sklopu Nacionalne kampanje tradicionalno se uputilo više od 500 dopisa predsjednici RH, Premijeru, članovima Vlade, ministrima, zastupnicima u Saboru te svim javnozdravstvenim dionicima kako bismo im skrenuli pozornost na probleme ali i napretke u eliminaciji virusnih hepatitisa.
- o 28. Srpnja: nastavak Nacionalne kampanje i **obilježavanje Svjetskog dana Hepatitisa**

Tako smo **javnozdravstvenim akcijama** a) poduprli širenje svjesnosti o potrebi prevencije, testiranja i liječenja hepatitisa, b) promicali univerzalnu zdravstvenu skrb za sve hepatitis rizične skupine i c) radili na širenju partnerstva i podizanja svijesti u borbi protiv virusnog hepatitisa.

Hepatitis B i C su kronične infekcije koje ponekad godinama ili desetljećima ne pokazuju simptome. Najmanje 60% slučajeva raka jetre posljedica je nepravodobnog testiranja i liječenja virusnih hepatitisa B i C što globalno uzrokuje do 1.34 milijuna smrti svake godine. Bez pronalaženja nedijagnosticiranih i njihovog uključivanja u sustav skrbi (eng. link to care), planirana eliminacija ostat će samo neostvareni san, koji utječe na 325 milijuna osoba diljem svijeta između kojih i više od 60-ak tisuća naših sugrađana.

Danas stojimo na kritičnoj točki puta ka eliminaciji virusnih hepatitisa. Povijesno gledano kod vrlo malo bolesti postoji takva nedosljednost između tereta bolesti i političkog prioriteta kao kod virusnih hepatitisa. Otkako su otkriveni virusi hepatitisa, dobili su malo pozornosti u usporedbi s drugim zaraznim bolestima. Stigma bolesti jetre poput ciroze i hepatocelularnog karcinoma, uzrokovanih hepatitisom B ili C česti su razlog nezabilježenih uzroka smrtnih slučajeva zbog čega veliki udio globalne populacije nije svjestan problema, a malo vlada namjerava prioritzirati eliminaciju hepatitisa.

Zbog nedostatka globalne pozornosti virusni hepatitis je postao glavni svjetski ubojica.

Ne može se poreći da je eliminacija virusnog hepatitisa značajan zamah dobila u 2016. godini kada su sve države svijeta, njih 194, jednoglasno podržale inicijativu Svjetske Zdravstvene Organizacije (SZO): Eliminacija virusnih hepatitisa do 2030. godine. Ova inicijativa po prvi puta je i pružila nadu za izlječenje milijunima zaraženih u cijelom svijetu.

Iako je ovaj događaj povećao svijest i političku pozornost diljem svijeta, do danas je samo 9 zemalja na putu eliminacije hepatitisa C i 72 zemlje su na putu eliminacije hepatitisa B u mlađih od 5 godina do 2030. godine.

Eliminacija hepatitisa u Republici Hrvatskoj započinje s pronalaženjem desetaka tisuća nedijagnosticiranih pacijenata. Upravo je veliki postotak nedijagnosticiranih pacijenata najveći problem u dostizanju globalnog cilja Svjetske Zdravstvene Organizacije – eliminacija virusnih hepatitisa do 2030. godine.

Hepatos-ove aktivnosti Nacionalne kampanje vezane za WHD 2019 započele su još u svibnju kada smo, pod pokroviteljstvom predsjednice Kolinde Grabar-Kitarović te Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske, organizirali dvodnevni stručni sastanak s političkim ciljem na visokom nivou pod nazivom „Fokus na tihe epidemije jetre: virusni hepatitisi i masna jetra”. Tijekom svibnja isto tako, u suradnji s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije, organizirali smo aktivnosti fokusirane na Proljetni Europski tjedan testiranja 2019, na koji se prijavilo više od 130 organizacija koje provodile aktivnosti diljem Europe. Tijekom ovog tjedna sudjelovali smo u raznim javnozdravstvenim akcijama, medijskim istupima te organiziranim događajima po cijeloj Hrvatskoj.

Kao i uvijek, a posebno u susret Svjetskom danu hepatitisa, naše aktivnosti bile su usredotočene na korisnike koji nas kao i tijekom cijele godine mogu kontaktirati u InfoHep Centru:

- pozivom na besplatni telefon **0800 400 405**
- online Savjetovalištu: www.hepatos.hr
- mailu Savjetovališta: pitanja@hepatos.hr

Nadamo se i očekujemo da će relevantne institucije RH i donositelji odluka, imajući u vidu važnost pravovremene dostupnosti učinkovite terapije, osigurati daljnju podršku u provođenju prevencije i liječenja hepatitisa te poduzeti sve potrebne korake da oboljelima od hepatitisa osiguraju odgovarajuću dostupnost najučinkovitijem liječenju jer pravodobno testiranje i liječenje virusnog hepatitisa B i C može spasiti živote.

MEĐUNARODNA SURADNJA

Na pozive susjednih centara Mobilni InfoHep centar je pružio svoje usluge i van granica RH.

➤ Crna Gora

U vremenu od 21. do 24. listopada 2019 Mobilni InfoHep Centar ponudio je svoje usluge građanima Crne Gore. Usluge Mobilnog InfoHep Centra podrazumijevaju testiranje brzim testovima na hepatitis C i HIV te besplatne preglede jetre transienom

elastografijom (uređajem FibroScan®) dolaskom u zajednice kako bi korisnike, kojima je to potrebno, povezali u sustav skrbi (link to care).

Tijekom prvog dana (22.10.2019) akcija uspješno smo prezentirali Hepatos usluge u kući Reto centra u Danilovgradu uz nazočnost Instituta za javno zdravstvo Crne Gore te smo održali sastanak s gospođom Minom Brajović, voditeljicom crnogorskog ureda Svjetske Zdravstvene Organizacije u Podgorici.

Tijekom drugog dana (23.10.2019) zabilježili smo odličan odziv klijenata i osoblja JU Kakaricka Gora na ponuđene usluge Mobilnog InfoHep Centra a u popodnevnim satima uspješno smo pružali usluge Mobilnog InfoHep Centra ispred Drop in centra NVO Juventas. Zbog velikog interesa pružali smo usluge i do kasno u noć. Akcije su organizirane u suradnji s specijalistkinjama Instituta za javno zdravstvo Crne Gore te Infektivne klinike KCCG, Podgorica a popraćene su i medijskim istupima.

Misija u Crnoj Gori završila je akcijom pružanja usluga Mobilnog InfoHep Centra ovisnicima, alkoholičarima i zatvorenicima Specijalne Psihijatrijske Bolnice Kotor u Dobroti u suradnji s epidemiolozima Instituta za javno zdravlje Crne Gore.

➤ Kosovo

Članovi Mobilnog InfoHep tima Društva Hepatos su po prvi put posjetili Republiku Kosovo. Intezivan dvodnevni radni posjet Prishtini rezultirao je uspješnim dogovorima daljnjih koraka s Infektivnom klinikom UCCK, Institutom javnog zdravstva kao i novo iniciranom organizacijom pacijenata.

Kratki sažetak misija u Crnoj Gori i Kosovu:

1.600 kilometara;

96 korisnika;

10 novootkrivenih pacijenta;

2 novo inicirane pacijenstke organizacije

1 najbolji primjer dobre prakse - Mobilni InfoHep Center

RADIONICE, SEMINARI I STRUČNI SKUPOVI

Kako bi se osigurao kontinuitet pružanja najkvalitetnije usluge našim korisnicima te doprinijelo izgradnji kapaciteta Društva naši članovi su tijekom 2019 sudjelovali na više radionica, seminara i stručnih skupova vezanih za problematiku hepatitisa i/ili bolesti jetre.

08.01.2019

Hepatos je sudjelovao na sastanku "**Preventing NAFLD-NASH epidemic in EU-patients perspective**" koji se 08.01.2019 održavao u EU Parlamentu u Brüsselsu.

Domaćin ovom sastanku na kojem se raspravljao problem nealkoholne masne jetre – NAFLD bio je Carlos Moedas - Europski povjerenik EU za istraživanja, znanost i inovacije. Tijekom pozdravnog govora povjerenik Moedas iznio svoja iskustva te izazove života s ovom bolešću.

10-14.04.2019

Predstavnici Hrvatskog društva za bolesti jetre Hepatos i članovi Mobilnog InfoHep tima sudjelovali su na **International Liver Congress-u (ILC 2019)** u Beču od 10-14 travnja. Ove godine, po prvi puta na ILC-u, smo prisutnima predstavili Mobilni InfoHep Centar te je registriranih 10000 liječnika iz 86 nacija imalo priliku vidjeti naše Link to care vozilo. Tijekom 3 dana predstavljanja posjetili su nas predstavnici 6 kontinenata poput: SAD-a, Kanade, Meksika, Argentine, Perua, Urugvaja, Brazila, Kine, Tajlanda, Myanmara, Japana, Indije, Australije, Novog Zelanda, UEA, Saudijske Arabije, Južnoafričke republike, Ghane, Egipta, Izraela, Maroka, Alžira, Skandinavskih zemalja, Rusije, Gruzije, EU zemalja.... te svih susjednih zemalja. Po velikom interesu za razgledavanje kombija i raspitivanju o uslugama koje nudimo utvrdili smo da je naše vozilo rijetkost te da je interes za ovakvim vozilima velik što najbolje pokazuju pozivi iz Europskih zemalja da kombi predstavimo na raznim događanjima kao i upiti za tehničke detalje te cijene nabavke novih vozila. Kombi je privukao veliku pažnju liječnika, medija, farmaceuta te okupljenih udruga od kojih su mnogi napravili kratka video predstavljanja i podjelili objave na svojim društvenim mrežama.

Za vrijeme trajanja ovogodišnjeg sastanka European Association for the Study of the Liver (EASL), prisustvovali smo na različitim predavanjima, radionicama i simpozijima. Ovaj kongres, na kojem je osim 10000 liječnika, stručnjaka i predstavnika pacijenata iz cijelog svijeta sudjelovalo i preko 300 novinara, je bio izvrsna prilika za stjecanje novih znanja i upoznavanje s najnovijim dostignućima iz područja hepatologije.

Na kongresu se, kao i svake godine, promotivnim štandom predstavila i naša krovna europska organizacija European Liver Patients' Association (ELPA), vrlo uspješno je održan ELPA-in simpozij, generalna Skupština ELPA-e, te radionica za članove ELPA-e za prijenos znanja i najboljih praksi.

Tijekom održavanja kongresa održali smo niz sastanaka sa drugim organizacijama iz raznih evropskih država s kojim smo razmijenili iskustva u načinu rada.

16.-18.05.2019

Mobilni InfoHep Centar je i ove je godine imao čast predstaviti svoj rad i rezultate na **4. Hrvatskom epidemiološkom kongresu** koji se u vremenu 16.-18.05.2019 održavao u Opatiji.

Tijekom EPI 2019 okupljenima smo predstavili i najnoviji dodatak uslugama Mobilnog InfoHep Centra - mobilni PCR uređaj koji će omogućiti još bolju link to care uslugu korisnicima.

Ovim događajem i predstavljanjem započeli smo aktivnosti našeg Društva i Mobilnog InfoHep centra tijekom Proljećnog Europskog tjedan testiranja

01.06.2019

Hrvatsko društvo za bolesti jetre Hepatos jedno je od prvih članova civilnog društva koje prepoznalo NAFLD kao epidemiju koja svakodnevno postaje sve veći problem "suvremenog života". Sukladno tome, bila nam je čast sudjelovati na **poslijediplomskom tečaju, velikim dijelom posvećenog NAFLD-u tj. masnoj jetri**, koji se 01.lipnja 2019. održao u KB Merkur (zajednički skup Zavoda za gastroenterologiju KB Merkur i KBC Rijeka).

Predsjednica Društva Hepatos, mr.sc Tatjana Reić ovom prilikom je prisutnim gastroenterolozima i liječnicima obiteljske medicine izložila europska iskustva o bolestima jetre.

18.-20.06. 2019

Sudjelovanje na kongresu African Hepatitis Summit 2019: Eliminacija hepatitisa u Africi. Članovi našeg Društva sudjelovali su na radionicama, sastancima i predavanjima kojima su prisustvovali vodeći svjetski stručnjaci. Tijekom summita imali smo prilike i upoznati se s najnovijim tehnikama i primjerima dobre prakse iz područja virusnih hepatitisa. Tijekom događaja posjetili smo i kliniku u Kampali.

27.-29.06. 2019

Članovi našeg Društva sudjelovali su na radionicama, sastancima i predavanjima **ELPA Advisory Board Meeting - Solin** gdje su s kolegama iz cijele Europe stjecali nova znanja i vještine. Razmjenom znanja i najboljih praksi ojačali smo međusobne odnose s kolegama iz većine Europskih zemalja te otvorili dijalog za buduću međunarodnu pomoć i suradnju

26.09.2019

Podržana od EASL-a krovna organizacija European Liver Patients' Association - ELPA je održala "**Pre-summit on NAFLD**" u Sevilla-i, Španjolska kao uvod za EASL NAFLD Summit 2019. Članovi Društva Hepatos sudjelovali su na događanjima.

15.10.2019

Članica Društva sudjelovala je na „**Exploring new frontiers in HCV care**“, Valencia, Španjolska screening link to care (SLTC) sastanku tijekom kojeg su razni međunarodni stručnjaci predstavili nove ideje vezane za liječenje HCV infekcije više od 700 sudionika iz cijelog svijeta.

18.10.2019

Mobilni InfoHep Centar predstavljen je tijekom **10th South-East European Conference on Chemotherapy, Infections and Cancer (SEEC)** u Budvi. Tijekom prezentacije usluga našeg najboljeg primjera dobre prakse uspješno je pokrenuta suradnja Društva Hepatos i civilnih organizacija koje skrbe o ovisnicima u Crnoj Gori.

25.10.2019.

Članovi Društva sudjelovali su na **9. hrvatskom kongresu o infektivnim bolestima**. Kongres nam je tradicionalno omogućio prisustvovanje na raznim predavanjima, simpozijima i sesijama koje su okupile vodeće stručnjake RH. Tijekom kongresa okupljenima je predstavljen i Mobilni InfoHep Centar kao najbolji primjer dobre prakse

18.-20. 11.2019

Predsjednica Hepatos-a, Mr.sc. Tatjana Reić, savjetnica Gruzijskoj vladi u najambicioznijem projektu eliminacije virusnih hepatitisa sudjelovala je na **5th TAG meeting** koji se održavao u Tbilisiu, Gruzija.

30.11.2019.

Članovi Društva sudjelovali su na **HCV-Screening and Linkage to Care** sastanku,

koji se 30.11. održao na Bledu.

02.-05. 12 2019

Hepatos Predsjednica sudjelovala je na **ELPA Stakeholders' & ELPA Educational Training** - koji se ove godine održavao u Barceloni. Tijekom 4 informativna dana naši članovi sudjelovali su u raznim aktivnostima, sastancima te prezentacijama koje je organizirala krovna organizacija.

Vezano uz međunarodnu suradnju, predsjednica Hepatosa, ujedno i članica ELPA (European Liver Patients' Association) Board-a, mr. sc. Tatjana Reić i članovi društva sudjelovali su na još mnogobrojnim međunarodnim aktivnostima i sastancima od kojih ističemo samo najvažnije poput:

20-23.01. „EASL-Lancet commission on liver diseases in Europe“ koji se održao u Londonu, UK

28.-30.01. „Integrate Partnership Forum te HepHIV 2019“ sastanak u Bukureštu, Rumunjska

11.-13.02. „First Regional Consultation on Viral Hepatitis in the WHO European Region: Progress on the Way to Elimination“ u Tbilisiju Gruzija

26.02. Okrugli stol „The burden of liver disease in Europe: the case of HE“ u EU Parlamentu

25.-26.04. „VHPB Advisory and Technical meeting“ u Vilnius, Litva

17.06. „EU HIV/AIDS, Viral Hepatitis and TB Civil Society Forum“, u Luxemburg-u

29.-30.08. „3. Sastanak EASL –Lancet Commission on Liver Disease in Europe“ u Ženevi, Švicarska

29.-31.10. „VHPB Adviser meeting“ te Hungary hepatitis meeting “Elimination of Viral Hepatitis in Hungary: lessons learnt and the way forward” koji su se održali u Budimpešti, Mađarska.

PREMIJERA FILMA “IVANOVA IGRA“

Promocija biografskog filma prvog Hepatosovog hrvatskog hepatitis ambasadora , nogometaša Ivan Gudelja održana je u Hrvatskom narodnom kazalištu u Splitu u nedjelju 27.10.2019. u 18 sati u nazočnosti ,predsjednice

RH, župana, gradonačelnika, izaslanika predsjednika UEFA-e Čeferina Luke Zajeca, zatim hrvatskog i slovenskog izbornika Zlatka Dalića i Matjaža Keka, legendarnih zvijezda i nogometnih legendi iz bivše države te naravno i Gudeljevih suigrača iz Hajduka.

Vrijedno je naglasiti da je ideja za ovaj film potekla od Hepatosa.

Dodatnu dimenziju filmu daje činjenica da je glavni partner dokumentarca „Ivanova igra“ ni manje ni više nego krovna europska nogometna federacija - UEFA.

Gudeljeva blistava igračka karijera, naprasno je prekinuta prije 33 godine zbog hepatitisa kada se usred utakmice srušio na terenu. Bio je najperspektivniji igrač tadašnje države, čekao ga je ugovor s Real Madridom. Ne bi li današnjim generacijama dočarali igračku kvalitetu Ivana Gudelja, ustvrdili smo da bi u sadašnje vrijeme on na tržištu vrijedio između 80 i 120 milijuna eura. A to je samo detalj iz filma koji se prvi put prikazan u prepunom Narodnom kazalištu u Splitu, a onda će ga moći vidjeti i šira publika.

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2019.

IZVORI PRIHODA u 2019. GODINI	HRK
Državni proračun Republike Hrvatske	193.696
Lokalna uprava i samouprava	73.667
Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (EC, IPA CBC...)	122.280
Prihodi od financijske imovine	67
Ostali prihodi	4.027
Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	0
Ostali prihodi od donacija	199.629
UKUPNO	593.366

RASHODI U 2019. GODINI	HRK
Rashodi za zaposlenike (neto isplate za redovni rad, bolovanje, godišnji odmor, doprinosi iz plaća, doprinosi na plaće, ostali rashodi za radnike)	426.832
Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	7.280
Naknade za obavljanje djelatnosti	32.880
Službena putovanja	18.925
Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (Naknade za obavljanje aktivnosti, Ostale naknade..)	62.506
Usluge telefona, pošte i prijevoza	19.796
Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	11.290
Usluge promidžbe i informiranja (publikacije, oglašavanje u medijima...)	166.467
Komunalne usluge	1.382
Zakupnine i najamnine	6.384
Intelektualne i osobne usluge	474
Računalne usluge	12.000
Ostale usluge	0
Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	53.830
Energija	3.855
Sitni inventar i auto gume	5.593
Održavanje / osiguranje službenog vozila	9.324
Reprezentacija (konferencije, edukacije, javni skupovi, sastanci)	5.607
Članarine i kotizacije	0
Rashodi amortizacije	152.996
Financijski rashodi i bankarske usluge	1.890
Tekuće donacije	0
Ostali nespomenuti rashodi (neotpisana vrijednost i drugi rashodi otuđene i rashodovane dugotrajne imovine, rashodi za ostala porezna davanja...)	553
Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	0
UKUPNO:	999.864

